

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Principialitate și rigoare în critica criticii literare

Istoria literaturii române ar fi goliță de o bună parte a substanței ei dacă am renunța la capitalul criticii literare. Critica literară a fost o componentă cardinală a literaturii române în toate momentele ei importante. Scriitorii noștri romantici au simțit nevoia criticii literare și, polivalent, au făcut și critică literară când a fost nevoie. Ideea schimbării de idei critice, a dezbaterii de principii dănuie încă de la el. Unul din articolele lui Alecu Russo, spirit critic acut al generației de la 1840, se numește chiar *Critica criticii*. Foarte sever s-a arătat a fi în criticele sale Titu Maiorescu care s-a impus mai ales prin critica ideilor curente, critica criticii, decât printr-o critică de analiză la text. Nicolae Ghica, urmașul direct al lui Maiorescu, cu care intră într-o polemică cunoscută, n-a evitat etapa discuțiilor de principiu, adevărat moment de critică a criticii literare la sfârșitul secolului al XIX-lea. Confruntarea de opinii, dezbaterile principiilor, delimitarea punctelor de vedere sînt constante ale tradiției noastre literare. Nicolae Ghica și Maiorescu n-au stat alfel. Din cele două volume ale *Istoriei literaturii române contemporane* scrise de E. Lovinescu trei sunt volume de critică a criticii. Efortul lui E. Lovinescu de a-și preciza punctul de vedere în dispută cu alte condeie critice e mai vechi. El începe înainte de primul război mondial cu *Revizuirea*, continuă după război cu volumele de istorie literară de diferite ideologii, critica literară și mutații valorilor estetice, pentru a continua la sfârșitul de carieră, cu o lucrare cum este monografia *Titu Maiorescu sau Titu Maiorescu și posteritatea lui critică* veritabile lucrări de critica literară. Dialectica unei vieți literare superioare, a unei literaturi bine constituite, cum este literatura română, cere confruntarea de opinii, polemica de idei, vigoarea spiritului critic.

La recenta Conferință națională a scriitorilor, cuvințarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a reamintit nobila mistuire a scriitorului român de a se inspira din viața oamenilor muncii, din viața constructorilor societății noastre socialiste. În lumina aceleiași cuvîntări exigența actului critic se cuvine a fi păstrată la același nivel înmăș de tradiția noastră literară și de principiile filozofiei marxiste. O critică vie, competentă, exigentă este un auxiliar puternic al literaturii. Necesitatea unei critici eliberată de tot ceea ce-i poate parazita activitatea, (subiectivism exagerat, apologie etc.) a fost una din temele asupra cărora la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. s-au exprimat mai mulți vorbitori. Pentru a da conștiința de sine a unei literaturi angajate pe drumul construirii unei vieți noi, animată de principiile socialismului și ale comunismului, critica noastră literară nu poate fi absentă de la marea confruntare de principii și de opinii. Situația ei pe pozițiile filozofiei marxiste, ale materialismului dialectic îi asigură o perspectivă ideologică superioară în acord cu dezvoltarea societății noastre socialiste.

Importanța fundamentării filozofice a actului critic a fost din nou subliniată cu prilejul lucrărilor recente plenare. Intărirea activității criticii literare în general a sectoarelor de critică de la revistele literare și publicațiile cotidiene e una din sarcinile cele mai importante ale criticii noastre în domeniul ei. Critica nu există în sine și pentru sine și are nevoie de un cadru principial, obiectiv de desfășurare a activității. Insistența asupra promovării unei critici îndrăznețe, plină de la principii și susținându-le, este motivată și de unele aspecte ale felului cum s-a exercitat, uneori, critica noastră literară. Cantonată mai ales în coloanele publicațiilor culturale în chip de feuilleton și recenzii, mai rar studiul critic de amploare sau studiul critic în volum, critica literaturii actuale s-a arătat nu o dată inclinată să renunțe la rolul ei de judecător al valorii creației literare. Absența aprecierii de valoare în comentariul critic poate duce la confuzia valorilor. Scrieri minore sau lateralnice au fost comentate cu același limbaj, analizate cu aceleași mijloace ca și scrierile de importanță reală. Nu de puține ori critica literară curentă a marginat analiza unor cărți la aspectele de suprafață, de tehnică, de „scritură”, evitând să discute conținutul propriu-zis al cărților, ideile lor, mesajul lor real. Folosirea unor metode critice moderne incomplet asimilate sau deplasat folosite duce la aceleași rezultate. Tehnicismul analizei are și el un rezultat negativ deoarece împiedică disocierea ideatică obligatorie și necesară și în cimpul literaturii. Nu toate cărțile sînt de aceeași importanță tematică, problematică, ideatică. S-au observat în comentariul cite unui critic ciudate pendulări de la o carte la alta a aceluiași autor. Atunci cînd scrierea satisfăcea gustul pentru scrierile sau opiniile a criticii, autorul era oprit și atunci cînd cartea se angaja într-un cimp de probleme precise, afișind opțiuni ideologice scrierilor devenea brusc discutabil, valoarea cărții fiind pusă sub semnul întrebării. Cazul unor cărți de opțiuni subliminale, deschise, dar desființate pe motiv de lipsă de valoare artistică a conviețuit alături de acela al unor cărți a căror deschidere ideatică discutabilă și ea destul de vizibilă, a fost trecută cu vederea, cartea fiind înfățișată

Luceafărul

Continuare în pag. a 7-a

LECTURI

Radiografia unei epoci

Intinsul studiu pe care A. Simion îl dedică uneia dintre cele mai întinse pagini din istoria poporului nostru * se citește cu un interes de excepție, dar și cu multă durere. Nu numai tragismul faptelor narate imprimă tensiunea capitolelor, ci și darul incontestabil al autorului de a le așeza într-o ecuație dramatică, a cărei soluție se impune ca evidentă, covârșind orice tentativă a gândului spre interpretări alternative. Documentele oficiale ale epocii, citatele din presa timpului, memoriile ulterioare ale martorilor și participanților la evenimentele sînt utilizate cu o remarcabilă stringență demonstrativă, încît concluziile fiecărei dintre secvențele studiului au pregnanța sentinței. Este incontestabil pentru noi faptul că vocația de istoric presupune nu numai cunoașterea aprofundată a unei epoci, ci și talentul de a-și înfățișa profilul și nu numai profilul. Și A. Simion este unul dintre istoricii care dispune din plin de acest har.

A devenit un loc comun obstinația celor ce recenzează cărți de istorie să afirme că în paginile unui studiu sau

Mihai Pelin

Continuare în pag. a 7-a

Kogălniceanu, tânăr — ulei de Mircea Borzuca

RESPIRĂRI

Regele căpșunilor și al coarnelor de melc

Am pus o privire lenesă și blîndă asupra căpșunii. Căpșuna zemoasă pune pe respirarea dinții ei noului-născut. Aș fi vrut să văd și neapătoarea vedere asupra grației cornului de melc cu ochi în virf de după ploaie, exact în fața existenței zilei.

Căpșuna care se pune peste căpșună, care se pune peste căpșună, — de sinea propriilor lor greutăți, zăb se fac și zeamă dulceagă. Adică, coroașă roșie și zimbrușă pe deasupra, pe care o pune o pe breștelui moale și proaspăt și curat al respirații științei, a noului-născut.

De unde, mă bate gândul că nu trebuie să o pună niciodată o căpșună peste o căpșună.

Văd cu ochiul meu ochiul ca un punct pus după un vers de al lui Shakespeare, cel alflat în virful unui corn de melc în virf de după ploaie. Taurul poate impune cu cornul pentru că al taurului corn, nu are ochi la capăt, el virf. Cornul de taur de ore noroc pe taurodori îl impune. Și dacă acest corn al taurului îl putem vedea incununați cu mania roșie a singelui de taurodori, pe cornul de melc nu-l putem vedea incununați decât cu o vedere de ochi.

Melcul ne învață că ochiul este un virf.

A și pune amprenta degetului pe un ochi de melc nu numai că este a invitație la arbore, dar și o cunoaștere a unei ochilii de piatră și de var în care spirala nu este altceva decît scriitura unei foste vederi, un fel de A cu care, indecizibil, după cum mai ținem minte, se începe atât a avea, și, cu mult mai puțin a fi.

Meditez fără de grabă, dar fără de întoarcere, și de răzîndine că o pune degetul pe ochiul din virful cornului de melc, poate fi evitat de către cei care fără să aibă corn, au totuși ochi.

Dragile mele căpșune și scumpele mele coarne de melc cu ochi în virf, au sunt regele vostrei

Nichita Stănescu

Limba noastră

Limba noastră românească,
E așa cum alta nu-i,
Limbă veche de lumină,
De eroi și de statui.
Nimeni nu mai are-n lume
Grai cum este-al ei, de dor
Ne-a făcut pe fiecare
Peste gînd stăpînitor.
Ciți au vrut să ne-o
răpească

Niciodată n-au putut
A rămas aici, de veacuri,
Unde viața și-a-nceput.
Cel care-o vorbește astfel
Cum ne este-n bătătură,
În loc de cuvinte spuse
Numai flori îi ies din gură.
Cine-o caută-o găsește
Și pe fote și pe ii,
Pe ștergare, pe maramă
Și pe-atîtea veșnicii.
Slavă ei și închinare
Pentru graiul ce ne-a dat
Nu mai plîngem cu ea
astăzi

Virgil Carianopol

Noi ne ducem, fiecare,
Unde-i datul, rînd pe rînd,
Ea, cit lumea va rămîne
veacurilor luminînd.

ÎN PAGINILE 2 — 3

Din marile probleme ale literaturii pentru cei mici

VIATA CĂRȚILOR: • M. Ungheanu despre • „Răpirea Mitei” de Gică Iuteș • „Aventura în Delta” de Nicolae Crișan • „Biblioteca fantastică” de Sonia Larian • Dorin Tudoran despre • „Cărticică de patru ani” de Constanța Buză • Dan Laurențiu despre • „Casa dintre porțolaci” de Ruxandă Berindei și Modest Moraru • Al. Stănescu despre • „La zece ore sau o călătorie lirică prin Elada” de Ion Brad • Valentin F. Mihăescu despre • „Povestea celor trei frați” de St. Aug. Dainoș • Cartea de debut: Al. Piru despre • „Zburătorii” — culegere a cenoalului lui orașul Gheorgheni Gheorghiu-Dej.

COLOCUILE „LUCEAFARULUI”: • Participă: • Ștefan Aug. Dainoș • Sonia Larian • Mircea Sântimbreanu • Gheorghe Tomazi • Gh. D. Vasile • • „Ut pictura poesis” de Artur Silvestri

Un spațiu deschis fanteziei

O încercare de definire a literaturii pentru copii este o întreprindere mult mai dificilă decît ar fi de așteptat, începînd cu însăși circumscrierea acestui teritoriu cu granițe fluctuante.

Dacă în privința literaturii în proză pentru copii, narațiuni și motive permit grupări specifice unei tematici proprii și unor tendințe formative prin moralizare mai mult sau mai puțin explicite, literatura în versuri pentru copii se dovedește a fi o zonă incertă.

Condiția bivalentă a poeziei „pentru copii” își află ilustrarea în versurile lui Tudor Arghezi. De-a baba carba ar putea figura într-o antologie de poezii pentru copii, dar n-ar putea lipsi dintr-o antologie a marii poezii argheziene.

Arghezi dovedește că universul copilăriei este și nu este o lume a tuturor privilegiilor, în care cântările sînt subminate de Idee.

Literatura în versuri pentru copii nu mai poate fi definită în afara dublei modalități de lectură.

Sultana Craia

Continuare în pag. a 7-a

De la basm la experiența realității

Literatura pentru copii constituie unul din rarele cazuri în care poziția receptorului determină în mod definitoriu structura și orientarea mesajului estetic. Autorul trebuie să scrie nu numai în conformitate cu gustul cititorilor (vezi cazul romanului polițist), ci și pe măsura puterii de înțelegere a acestora. Prima condiție pe care trebuie s-o satisfacă o asemenea lucrare nu este una estetică, ci una psihologică: ea trebuie să corespundă cerințelor respectivei vârste, să fie în consens cu puterea de înțelegere și de imaginare a copiilor. Problema este mult mai simplă în cazul basmelor decît în cazul narațiunilor inspirate din viața cotidiană. În prima situație „regula” generală cere, de la bun început, instaurarea miraculosului: acesta este codul comun, puncta care unește orizonturile cognitive ale cititorului cu universul cărții. Și nu numai atât: basmele se desfășoară, în ciuda nenumăratelor variante, pe baza unor scheme în general identice, în care orice nouă creație trebuie să se încadreze. Recurența lor constituie însă un element cunoscut, încă un factor care facilitează accesul în lumea operii literare.

Cu totul altfel stau lucrurile în cazul povestirii „realiste”. Pentru înțelegerea mai exactă a problematicii ridicate de constituirea unor asemenea narațiuni, voi folosi două exemple: romanul „O stea din toate a a mea” de Gică Iuteș (reditare a cărții „Cei de la Crisanta”, apărută în 1974 la Ed. „Ion Creangă”), și volumul de povestiri „Recreația mare” de M. Sântimbreanu (Ed. „Ion Creangă”, 1973). Cei doi autori scriu despre copii și pentru copii. Acesta înseamnă adevărata narațiunii la specificul vieții lor de zi cu zi și iden-

Mihai Coman

Continuare în pag. a 6-a

ÎN ACEST NUMĂR: Versuri de Florin Costinescu • Carolina Ilica • George Țârnea • Doina Uricariu • Patrel Berceanu • Ion Drăgănoiu • Despina Mincu • Proză de Tóth Maria • Fragmente critice de Eugen Simion • Profil de Dan Cristea • Atelier literar de Geo Dumitrescu • Prezențe • Sport

Eugen Jebeleanu Arena

Schiță pentru un balet

Dacă aș muri în astă seară,
nu mi-ar părea de mine rău deloc.
O lună care încearcă să dispară
dă, lunecând, norilor foc.

Doi tineri, ținându-se de talie
Sunt două statuete ce fug, ale
aceluiași loc.
Pămîntul rămîne pe loc.
O, Brutus, o, Cassius, o, Italie...

TINEREȚEA CLASICILOR

Tînărul Eminescu și fascinația dramaturgiei istorice

Un anumit nouaște afirmînd că teatrul reprezintă pentru Mihai Eminescu ceva mai mult decît un accident sentimental, înscriindu-se, propriu-zis, între marile iubiri care-i marchează întreaga existență. Se cunoaște activitatea de auzleur la trupele lui Ionuț Caragiale, Pascaley sau Teatrului Național, de costii de roluri sau chiar tentativele actoricești, ca să nu mai evocăm. În cu totul alt plan, traducerea valorosului tratat al lui Ritscher: *Aria reprezentării dramatice* sau producerea sa caier de cronica dramatică care începe, la vârsta de 20 de ani, cu articolul despre reprezentarea Teatrului Național nobilit în *Familia*, de la *Pesta*, și sfințește cu însemnările din *Timpul* (un volum imens, cu prețioase reflecții, pe care Ibrăileanu nu ezită să le opună exegezelor celor mai mari critici români).

În contextul acestor preocupări, de cît de naționalist se ațit de stăruințe atare în chin lirice atenția încrezătoare dramatică cum sint *Mir*, variantele poemului *Andrei Mureșanu*, *Alexandru Lapușneanu* sau *Bogdan-Dragoș*. Cine s-a introdus în intimitatea manuscriselor eminesciene atie însă că imaginația tînărului autor elocostese, nur și simbul de adinea proiecte dramatice realizate fragmentar, altele schitate, vag sau menționate doar sub forma unor titluri. Una dintre frumoasele nebunii ale vârstei? Citind scrisorile trimise de la Viena lui Iacob Negruzzi, unde se arată preocupat de găsirea formei în care „părțile singulare” să se găsească într-un raport armonios între ele, nu poți să îndărătezi zîndul că textele cu pricina sînt poate bucată amuse de explozia talentului juvenil dintr-o matrice originară, dintr-un unic nucleu solar al creației.

Isi are tîlcul său faptul că, în ultimii ani, aceste lucrări dramatice au făcut obiectul unor reprezentări teatrale, deși nu intruchiuau textele finite ci variante de atelier. Interesul de totdeauna pe care-l trezesc regresivul ad *originem*? Vraia exercită de momentul Genezei, cînd miscările subterane fac să se configureze — desprinzîndu-se din celturi —, conținutul noilor continente ale creației?

Unii s-au arătat neliniștiți ca nu cumva apariția pe scenele teatrale a unor lucrări care nu reprezintă expresia cristalină, ultima, a travaliului scriitoricesc să nu tulbure imaginea sublimată, consfințită a marelui poet. Temeri implicite și în procesul versurilor doctime și care credem că s-au soublerat odată cu publicarea „magistralei” ediții a lui Perpessiciu (numai pe baza acestor restituiri putîndu-se realiza, în întreaga ei semnificație, aventura scrierului eminescian).

Să ținem seama că spectacolele la care ne-am referit au tînit, în chin deliberat, un scond cultural, Teatrul din Botoșani — care a avut meritul de a fi inaugurat asemenea inițiative — urmarea, nici vorbă să aducă un omagiu genului tutelar al acelor locuri. Reprezentările lui *Bogdan-Dragoș*, în cadrul „Teatrului Manuscriptum” al Muzeului literaturii române, s-au înscris deschis între granițele unor spectacole-dezbateri, însoțite fiind, de fiecare dată, de cite o diligență expunere menită să introducă pe spectatori în lumea de taină a creației tînărului Eminescu.

Caracterul științific al unor astfel de demonstrații nu se cere a mai fi subliniat, Mihai Eminescu pentru a defini varianta pe care a pus-o în scenă (excellent, după opinia mea), a trebuit să confrunte textul publicat de Iuliu Dragomirescu, în 1906, cu descrierile mai noi, datorate unor specialiști (respectiv transcrierea realizată de Marin Bucur). Așadar, ambiguitățile arheologice literare puse sub semnul eforturilor actuale de intruziune și restituire a patrimoniului literar național sau, pentru a folosi o comparație mult gustată de neuitatul Perpessiciu, operatii de scalfandru care scoate la suprafață, din adîncurile submerine ale manuscriselor, neoreturile perle.

Căci, bănuim, nimeni nu se îndoieste de valoarea, revelațiilor de laborator artistic, de conținut instructiv al unor asemenea investigații care-l surpînd pe Mihai Eminescu în iposta-

Al. Oprea

Continuare în pag. a 6-a

Din marile probleme ale

„Răpirea Mitei” de Gica Iuteș... „Aventuri în Delta” de Nicolae Crișan...

Realism, fantezie, livresc

Răpirea Mitei este o povestire pentru copii în care miraculosul explodează în plin real modifând integral înfășurarea acțiunii.

Al doilea tablou și el sursoare unor aventuri pline de neprevăzut. Zmeul și zmeonica se întorc din tabloul lui Bogdănel, o fură și o sechestrază pe Mieta.

În cea de-a treia... zmeul se face vizibil în același deghizament spumos intenția educativă. Doi mici școlari se lasă tentați de felurite poezii și utii de carte.

cu indiferență peste momentele pasionante ale vacanței în Delta. Din ce se compune povestirea lui Radu?

Ca orice bună povestire pentru copii Aventuri în Delta începe prin a surprinde. Din acest punct de vedere cartea lui Nicolae Crișan poate fi considerată o adevărată carte de inspirație în viața Delta.

Biblioteca fantastică a Societății Larian este o carte care trebuie citită cu atenție și cu plăcere. Este o carte care poate fi citită de toți.

M. Ungheanu

Invățătura prin sensibilizare

În tandemul Constanța Buzea (text) — Petru Botocuz (ilustrații) s-au întâlnit două sensibilități ce privesc, așa cum se cuvine, armonia dintre mesaj și expresie artistică.

Un bilet de călătorie pentru Străvechea Eladă

Cartea de puțin timp, o carte pentru copii cu totul insolită, semnată de Ion Brad: Le sei școli sau o călătorie în străvechea Eladă.

Morala care nu moralizează

Cartea de debut formidabilă, dedicată în mod exclusiv copiilor, este o carte în care se vorbește despre viață, despre dragoste, despre prietenie.

O legendă patriotică

Îdeea de la care pleacă Ștefan Aug. Doinaș în cartea sa, intitulată neutrul (la începutul lecturii) „Poveștea celor zece frați” (Editura Ion Creangă 1970) se află rezumată în cele două versuri ale lui Mihai Eminescu din Scrisoarea III.

Un bilet de călătorie pentru Străvechea Eladă

Cartea de puțin timp, o carte pentru copii cu totul insolită, semnată de Ion Brad: Le sei școli sau o călătorie în străvechea Eladă.

Morala care nu moralizează

O legendă patriotică

Îdeea de la care pleacă Ștefan Aug. Doinaș în cartea sa, intitulată neutrul (la începutul lecturii) „Poveștea celor zece frați” (Editura Ion Creangă 1970) se află rezumată în cele două versuri ale lui Mihai Eminescu din Scrisoarea III.

În fine, o mică speranță deșteaptă Omul de răpadă, poezie de notă de Florin Chirilă din clasa a VI-a, Școala generală nr. 1: „Să în curte, strins îmbrățișat, / Singur, omul de răpadă. / Are ochii de cărbune, / Nasul roșu lung și drept, / Iar țigala veche, veche, / I-a căzut pe o ureche.”

zista și a învinge în fața năvălitorilor, despre a fi, aici, dintotdeauna. Cei zece frați (cu însușiri asemănătoare însoțitorilor lui Harag Albi) sînt un singur trup, o țară, care simțind înfrîngerea (hoarda tăărăscă) montează un „școanariu” verificat în repetate rânduri și identificat în chip simbolic cu istoria acestor locuri.

Cotroplitori jefuiesc, însă, o țară falsă, o lume întoarsă pustie de oameni, un marelui crescut pe talpa lui Somnorea, cel de-al șaptelea frate (citra magică). Este imaginea poetică cea mai tulburătoare, graa de sensuri. Somnorea își scutură piciorul și apoi îl confundă în mare (ritual de purificare) în timp ce țara adevărată, cea eternă, rămîne neclintită în străvechea-i matcă, dincolo de elemente: „Bătrîni, / Sătorei de vorbă doi rumani / Aud, ori mi se pare? / Zise unul / Nu vine din țara noastră, / Parcă s-ar fi născut în altă țară / Trage undeva cu tunul... / Ce fel de lucruri picură înaltul? / Cad brofăcei toamna prin lăstari? / — A! zise altul. / Plouă cu tătri... / Cuceritorii prin simplitatea și prospețimea imaginilor, epuivănt prin dinamismul epicii, cu accent de fină ironie și umor scuzient de esență populară, este imaginea poetică cea mai tulburătoare.

Valentin F. Mihăescu

CARTEA DE DEBUT

O culegere de conaclu

anslul județean al organizației ploierilor din Bacău a editat de curind sub îngrijirea lui Gheorghe Izbășescu o culegere de versuri și proză a cenzurii „Zburătorii” din orașul Gh.

Camelia Foltă cultivă poezia. Elena Husnec din clasa a IV-a, Școala generală nr. 5, optează pentru dulcinea din poezia câmpiană: „Pe paștea intensă / mereu mlăstoroasă / se lasă mișcînat / de-o floare-ncîntătoare, / un pui de căprioară / micuț și efeniu / tot așteptînd pădurea / să-l cheme... că-i țirziu...”

Glumet e Ion Negoiță din clasa a V-a, Școala generală nr. 9, în poezia „Motanel”: „Cu ochi mari, / Codită lungă, / pisicuta stă la pîndă, / Să pe burtă / Soriciei să-i ajungă. / Pe cînd ea stătea la pîndă / Motanel, băiatul ei, / Veni cu doi șoricici / să-l tragă la judecată / c-au mincat pastrama toată.”

Dintre liceeni, citabil și Gheorghe Sterpu, anul III, Liceul de chimie. Pastelul său Oțeru, în maniera Vasile Alecsandri, dezvăluie capacitate de viziune și reprezentare, imagini și îndrăzneală de limbaj: „Văd Oțeru, apă mică, serpuind prin tre nămeți, / Văd arinii de pe lună îngropată cu totu-n lîna; / Te văd lunca mea, frumoasă, mătăsuoasă, / Cum înghetei / Văd cum rîpe somnoroase stau cu bărbile-n zăpadă. // Pe alcuri văd pămîntul înghetăț, străn și gol, / Zărese apa înghețată, îngropată în nămol. / Muntii plețele-și revarsă ca-ntr-o mare de argint, / Somnoroasa lărnă geme pe colane de granit. // Ori visez ori văd ațurea o lumină pe natură, / Mă visez vînzînd în ape aurora brumătură; / Umbra tainică se-nalță pe castele de cleștar; / Căprioare, urși și iepuri stau pe vatra ei de jar.”

Al. Pîru

george țârnea

Balada marelui și micului univers

Peste prilez era Calchida
Lingă pridvor era Olimp
Făceam trei pași în nefinit
și-n curte mă jucam cu timp

Un stînc de poză lingă poartă
cea plîngătoare și căruntă
la mieznoapte erau zmeii
și-un loc de bătaie cruntă

Către apus la patru case
lătra-nire lăcări Văjitorii
care-mi cerea drept semn de pace
să-i duc lumină de uciuril

La miezăzi pe după soare
curea o apă fără nume
cu pești de aur și cu șime
purcese dintr-o altă lume

La răsărit era altă lume
sunind prelung ca o chemare
și vrea acum să-i pot răspunde
dar nu mai știu și sint mai mare.

Titirezul

Pe timpla-ntimplărilor noastre
se scurge o ploaie de aștre

Și nici nu e vreme să numeri
cît cer și se-aspază pe umeri

Mai pierzi mai ciștiği o culoare
în sensul mișcării salare

Mai suferi mai rău mai țî-e țicic
sub frunte o roată se strică

Și cade și cade și cade
prin strimtele nopții arcade

Incepe atunci să te doară
un timp neatin prima oară

Te simți vinovat pentru toate
ce sint sau nu sint inventate

Și cazi între brațele humii
pe timpla-ntimplărilor lumii.

Oglinda fermecată

De sus mai de sus de prin țata
luminii se scutură vîete

Aici o lărimă mai caldă o mare
nîmic nu-i perfect nici în cer prin urmare

Zarafi ascunde fericierea-ntr-o pungă
poposuri opună la cea prea lungă

Rînit de-năoiă cel care cunoaște
din fluturii clipei oșinda se naște

Flîmînd de-năoiă cel frînt sub povară
mai vine un căerîn mai pleacă o vară

Zăpezile caste mai spulberă jocuri
frecînd sub țăcere și oameni și locuri

E-ait de ușor să dezlegi legămîntul
pămîntul cu soarta și noi cu pămîntul

Și totuși meru și meru se aude
lumina urcînd prin sămintele crude

Încît niciodată și nimăi să poarta
cuprînda cu gîndul prăvălîstea toată.

Balada nemuririi

Nouă îi mai pare
doar zăpezii căle
furi ce fură din poala
cerului și valse

Te ascuți în gînduri
cum te duce zarul
iei ce pați cu vînt
ia ce vrea cazorul

Singur vă și singur
te întarci în soare
nu doarești pe nimăi
nimeni nu te doare

Nu mai cînd eu dăru
voi să te asemăni
prai afa și calea
treceii în oameni.

tóth maria

gemenele

Imi plăcea să-i pieptăn părul lung; ea se lăsa
pieptănă, nepăsătoare, resemnă, uneori plîcni-
să. Niciodată n-am fost la plimbare împreună;
parinții nu ne scoteau nici duminică. Pe săptămî-
nii tale nu l-am cunoscut, auzeam că ar fi emigrat
în America prin anul douăzeci.

Sora mamei venea des la noi. Se închideau în
bucătărie, vorbeau tot timpul nemestete. Mai ven-
ses din cînd în cînd și tanti Lori, asistentă-sefă
de la maternitatea orașului. Mama neglîvea pră-
jiturii în ciucă și și o ruga înșterii să mai stea,
să mai stea. Cînd era tanti Lori la noi, noi ge-
menele ne așezam una lângă alta, pe sofa sau cea-
măci. Era mară tînără decît mama, dar avea siml
măci și același procesionat. Nu ne vizita cu plă-
cere, o simțeam, totuși o vedeam destul de des.
Din cînd în cînd îndreptea ochii spre gețele, ochii
și înălțau, examinându-ne cu un aer înu-
viorat.

despărțit printr-un coridor de sala de așteptare,
de unde se aude aproape tot prin pereți. Tanti
Lori roagă să se aducă niște sandvisuri de la
bucătărie.

— Mă răsfeți, tanti Lori.
Cînd se așează, genunchii își fac loc prin halat-
ul defăcut. I se vede rochia de stradă sub halat-
ul ei alb. Și-a tras boneta, pe fruntea-i țesută,
piină la sprincene.

— Ce tot zici că te răsfeți? Eu as vrea să mă
scap de tine.

Se aude țipînd la etaj o femeie în chinurile
nașterii.

Între o ajutoare de bucătăreasă, țîrsîndu-și plî-
cioroale, nepăsătoare și absentă: pune încet pe
birou o farfurie cu tartine unse cu unt și cu felii
de salam lăftin deasupra. Tanti Lori începe
să mestece.

— Încă n-am mîncat nimic de astăzi. Totdeauna
înainte de sărbători e fierbere mare. Și totuza
cade pe capul meu... Hai! Ia și tu!

Mîncăm. Pinea e umezită, impregnată de aburii
clorbei; are un gust neplăcut. Tanti Lori se
aplecă și scoate cu mîna-i butucănoasă o sticlă
cu coniac dintr-un sertar. Toarnă în două pahare.
Cu vocea-i răgușită mi se adresează:

— Bea și tu un pahărel. Nu face fașoane. Un
singur pahărel nu strică. Bea, n-aiuzi?

O ascult. Și adaug:
— Cum o să strice un pahărel?

— Ja, ja, mă aprobă dînsa. Și altfel cum o mai
duci?

Mă uit la ea, rugătoare, cu speranță, cu dispe-
rare, cu recunoștință, cu un amalgam de senti-
mente, pe care ea le descrie țîrînd în ochii mei.

— O! mîna kind, de cite ori vrei s-o lau de
capul, de cite ori să-ți povestesc iar și iar
despre începutul amăritei tale vieți?

— Mai spune-mi o dată, o singură dată, pentru
ultima oară!

— Te-am visat într-o noapte, săptămîna trecu-
tă: am fost sigură că ai să pieri.

Toarnă din nou în pahare. Îi face peaple ei
și-i deșartă dintr-o sorbitură. Închide ochii o
clipă, oftează.

— După cum țî-am mai spus, te-ai născut în
luna mai. În plin bombardament. Orașul era în-
vadat de frize. Dar viata tel urma curului ei. Oa-
menii mureau, se năseau copii. În maternitate
se aflau cînd nou-născuții. Le pregătisem baia.

Am scos panglicuțele cu numere de pe minulețe
lor și le-am trîntit pe pat. Nu-mi plăcea să se
eude panglicuțele. O prostie de pedantă! Trei copii
erau în pat, doi pe masă. A explodat o bombă
în fundul coridorului. M-am apucat și-am acoperit
cu trupul meu cei doi copilași de pe masă.

Unul era tu. Port și astăzi se spate urmele schel-
lelor. Cădea moloz, se surpau ziduri. Mamele
s-au repezit și-au înșfășat fiecare cite un copil
din cel trel. Toți cînd erau fetite. Pe coridor ză-
cea moartă Schwesler: sora nemtoacă. Și se
născuse aici. Unul din copilași era al ei. Mă în-
dreptam spre cadavru, cînd, voi două de mîni
am început să scoatem niște urlete groaznice.

Tanti Lori se oprî... ezita... apoi își luă înima
în dînti:

— În clipa aceea a intrat și mama ta. Se clătî-
na pe picioare. „Mutika, i-am spus, am rămas eu
copilașii aștia doi”. Năpădit-o plînsul. Biblia:
dar... fetițele astea... Plîngea, plîngea din ce în ce
mai tare. Se uita năucă, parcă nu era în toate
mîntile. Mi-am ieșit din fire. Am început să
tip: ia-le, ia-le de aici, nu vezi că se surpă ta-
vanul, cade tavanul, ia-le, fugi!

Panglicuțele numerotate zăceau jos, le-am căl-
cat, zăpăcite cum eram, în picioare.

Mircea Barzuc: „Cai țîni”

Întrebă, încă nu mai este unde l-o fi scrisă de
magistru, scrie în poezie vînt, pe care o ține
pe umeri.

— Ce face Dalina? e înțeles, în fata țîni, pe
ce se aruncă în poezia brazilă, cu mîncă, cu
după țîni.

— Se încălece cu țîni, țîni rădăre la ea, în
la țîni și o povestă țîni. Și țîni la ea și
vînt, țîni țîni țîni. A țîni și țîni țîni
țîni în țîni, țîni țîni țîni.

— Măci, țîni țîni țîni, țîni ar țîni: țîni
țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

— Măci țîni țîni țîni, țîni țîni țîni, țîni
țîni țîni țîni țîni țîni.

patrel berceanu

Grăbește zorii

Iu știu că bunăținea nu schimonosește
chipul
de ce te miri că patria are surisul
etîit de blind
cînd îți întoarce zilnica binețe?
tu știu că bunăținea nu schimonosește
lala
nu te mira grăbește zorii
să poți rasi țucernic:
bună-dimineață.

Prezent istoric

ca să-și poată înălța nestingherit zmeul
dă fuga
intr-o fotografie din copilărie
vîntul infacie caada zmeului
mișcă perdelele camerei
se hîrjonește cu manuscrisele
umilește cunoștințele lui despre prezentul
istoric

Poem II

scriu într-o noapte de vară
catopită de placie
și crengule de ție
de cu seară sub biciul primului
trăznet
greșii și-au săpat galerii
în burta pămîntului
prea cumințe e citeodată
senina lege a cîntecului

Aventuri paralele

patru
la sorbă verde
pătat de albul
văbiilor neasbăpărate
asteptă tremurăto-
apropierea furtunii
pătat de albăstra văbiilor
asteptă vorba vine cîntecul
din această cauză
imaginația lui psihologică
face prea frumoasă gamă în cer
un greșel alburii ar alburii
mai simple
dar greșelul e numai ochi și urechi
în așteptarea furtunii

Uneori tăcerea

vă vine bine
ah nu vreau să vă mîni
nu nu scriu peama
oșu cum florile nu nasc
primăvara
eu nu scriu peama
eu sint un creator al tăcerilor
eu știu ce înseamnă o mîntie
bine croită
din țăceria voastră
uneori tăcerea vă vine bine
știu că vă interesează mai mult
țăcerea mea decît
guralva bătaie a inimii mele
înseamnă că ne înțelegem

teatru

Pescărușul (II)

Eram convins, înainte de a cunoaște
această nouă montare, că Pescărușul
este piesa cea mai conservatoare a lui
Cehov (cît privește virtuțile de re-
prezentare, se înțelege). Tradiționala
scenă cutie mi se părea aici de nein-
locuit, nu doar pentru a menține o in-
dependență distanță și și fiindcă
teatrul (dezbucare falsitate, dar și aspi-
rație, miraj) constituie metafora im-
plicită a „comediei”. Iată însă că Liviu
Ciulei schimbă perspectiva (fără ca
demersul său să fie neapărat nou),
transformînd în evidentă oșe ce era
numai sugerat, distribuit în atmosferă
cu pulverizator. Scena improvizată la
început pentru Constantin și Nina
ocupă centrul podiumului de la Gră-
dina Icoanei, scheletică și albă ca un
esafed. Totul se desfășoară dinaintea
acestei construcții moarte simbolizînd
escul. Fațete rămin desigur aceleași,
doar lumina sub care sint văzute e
alta, egal de crudă. Iar eroii sint și ei
alții: răsturnat cu capul în jos și scu-
turat pînă cînd din interior sună ceva,
semn că fragilele lor mecanisme de
apărare au fost deranjate. Rigide, ele
vor executa de acum înainte numai
mişcările principale, grație și nuantele
dispărînd. Rătăcul Sorin, interpretat de
Dumitru Onofrei, demonstrează cel
mai limpede intenția țîceli: bînda sa
alienare devine stupiditate revendica-
tivă, predispoziție la acce de furie.
Această intenție se manifestă și în
procedul evitării supraunerii precize
între personaj și interpret. Ea poate fi
constantă (subliniindu-se deliberat mai
ales unghiurile rezultate din nesupa-
punere) deoptrivă în rolurile-cheie Ar-
cadină și Trigonin. Clody Bertola con-
testă — s-ar putea spune — Arcadinel

Marius Robescu

film

Comedie mută '77

Chiar atunci cînd călca în strălucit,
comedia mută a Hollywoodului țî pa-
țarilor farmecul pentru ei, împovăra-
reapentare, pe vremea aceea comedia era
o treabă foarte serioasă, iar comicii
se-si spuneași nici un moment că
ar avea ceva mai bun de fă-
cut. Abia născuță, comedia gîn-
gurea teribil, dar acea stare ferici-
tă — caadoarea adică — izvor al multor
gaze dar și al multor momente subli-
me. odată pierdută nu se mai întoarce.
Dacă, pe lîd pe colo, cite un mare co-
mic contemporan își mai hrănește
umorul din caadoare, aceasta este o
calitate a lui, personală. Hollywoodul
însuși nu se mai poate întoarce la nai-
vitatea dîntii pentru ei, în secret, se
simte mult superior anilor săi de îm-
păcut; și dacă o face totuși, lăsîndu-se
copleșit de nostalgie după copilărie de
aur a filmului mut, este ca și cum și-
ar da voce să lăsa, pentru două ceasuri,
în recreație. Comedie mută '77 în care
cîțiva oameni în toată firea ies în curtea
din dos a Hollywoodului și se prefac
fi din nou la vîrstă „grădînițel”, nu ar
fîi nimic de-a face cu comedia anilor
'30 care ne-a încîntat și continuă să
încînte; oșea ce-i lipsește în primul
rînd este convingerea, credința că mai
mult decît atît nu se poate. Filmul se-
măna mai curînd a conspirație în care
actori și realizatori ne fac cu ochiul,
luîndu-ne pârtași la niște țofți, și nu la

Nicolae Mateescu

televiziune

Unde este Mihaela?

● Emisiunile dedicate telespectato-
rilor care au mai puțin de 80 cm, înăl-
țime de la care privesc lumea cu nai-
vitate și caadoare, acceptînd-o pe
Mihaela de la 19 h. 20' sint puține, iar
din cele care totuși sint, putine pot fi
țîntite mîntie mai mult de cîinci minute.
Nu ne gîndim desigur la „animate”
pentru simplul motiv că acestea sint
un bun al tuturor vîrstelor și nici nu
există alt merit decît acela de a le di-
fuzu și acesta umbrît de orele imposi-
bile de dîmînăc după-masa, cînd ne
dorm copiii la care sint programate.
Date de-a parte „animatele” ne mai
rămîn două-trei emisiuni, în care se
cîntă puțin, pentru că se vorbește
mult și țeapăn, cu ochii înțîntiți în
obiectivul aparatului, gata-gata să
plîngă. Încît te cuprînde mila și-ți tri-
mîți spiritul afară, să se joace, ca să
nu-i scrie bîna dispoziție. Și cînd le
gîndești că nu cu mulți ani în urmă
Mihaela Istrate ajunsesse idolul copilor
de atunci... Vedetele de acum sint
Heldi sau Pebels sau Clara, „animate”
cum trebuie și nu la „Animafilm” cu
petice de hîrtie care se vor metafora
subtile, care îi expaperează pe cei mari
și-nădușea pe cei mici. Prea puțin.

● O emisiune modestă, în sensul
huc al cuvîntului, este „Forum cetățe-
nesc” care într-o miercuri a avut o
excellentă anchetă despre cîteva gări
(Titu, Pitești, Găești) privity ca adevă-
rate cărți de vizită pentru gospodării
orașului. Reținem un dialog de tot ha-
zul între reporter și bufierița restau-
ranteului din gara Pitești: „De ce țîneti
platurile cu mîncare afară, cînd aveți
frigider?” „Marta-i prăjită la vînzare
afară (1)?”. Răspunsul denotă un sistem
de disciplinare mai larg care constă în...
a nu răspunde la ce nu-ți convine. Fără
de un asemenea răspuns, dacă mai și
auzi că „În această direcție s-a între-
prins și se întreprinde în continuare...”
Ideea anchetei merită să fie continua-
tă, nu de altceva, dar multe gări sint
încă „în culpă”, au chîșcurele închise,
griji la intrare. Ca să nu mai vorbim
de autogări.

● Am privit „Print și cerseror” în-
cercînd un legitim regret la compararea
cu serialul care l-a precedat — „Toate
pinzele sus” — deosebite de o parte
respectă carte, de cealaltă. Să vedem
însă și Robin Hood, cine țîie?

Iulian Neacșu

Se opri din nou. Apoi își mai turnă un pahărel de coniac și îl dădu pe gât. Am încercat să-l sărut mîna. I-am gîtit! — Tanti Lari. He-ti mi!.. eu a cui... — Si-a retras bruce mîna. Tipa: — Războiul, războiul ăsta afurisit e de vină... Apoi, cînd s-a mai liniștit puțin: — Am întîlnit-o vara trecută în Dalma... pe soră-ta. Dracu mi-a scos-o în cale. Eram oboșit sau... nu știu ce naiba am avut. Cînd s-a înserat, am ieșit să mă plimb pe bulevard, să miroc parfumul de tei. Și deodată dau nas în nas cu... Schwester, parca se sculase din morti. Era... Dalma, leită vora nemtoaică. Atunci m-am convins cine e Dalma. Nemtoaică a făcut-o cu un soldat. Se culca cu oricine îi făcea puțină curte. După fiecare mică aventură, venea la mine, se lungea pe pat, cu țigara în gură și începea să-mi povestească Povestea Irmos, nemtoaică. Dar eu, de-al dracului, o făceam pe indignată, o batîncoream. Îi strigam: căteaa... dar îmi plăcea s-o ascult.

Acum nu mai era furioasă, o turburau parcă niște vechi doline, pe care încercase să le refuzeze; o cuprinsese nostalgia după niște vise risipite. Își impunea să n-a înțelea viața... că a fost o lăsa... Fata-l răvășită reflecta tot acest complex de frîmintări...

Ar fi trebuit s-o las în voie, dar n-aveam răbdare.

— Tanti Lari, și eu... a cui... — Tanti Lari a întors spre mine niște ochi învăluiti în ceața hănturii. Apoi și-a rezemat capul în coatele sprijinite de birou. Și după ce și-a lins buzele ușoare și groase...

— Tu?... Naiba ăste a cui ești tu. În noaptea cea de groază a trebuit să aveai în reprezentarea toată matematica. Era o hîmăceală! Nimeni

Mircea Barzuc: „Porțile”

nu era sigur de nimic. Mamele înnebunite și-au întins minile instinctiv spre copii. Habar n-al ce sălbătie devin mamele cînd le sînt copiii în primejdie.

— Dar și eu sînt mamă.

Tanti Lari a început să rîdă. I se vedeau dintii puternici, sănătoși.

— Gîf... aber tu ești mamă acum, în timp de pace. Dar... la urma urmel... ce dracu mai vezi de la mine? Te-am scos din mîncă-lă... de zile zile îți suport vîlcărele... de fiecare întîi Mai vii pe capul meu cu aceeași întrebare: pe mine cui m-a adus barza?

S-a ridicat brusc, a izbit scaunul de perete că s-a auzit căzînd buclă de tencuială, și s-a răstît la mine:

— Dacă vrei să știi, nu ești a mamei tale, mama ta e o femeie minunată. Nenorocita de ea, a apucat să spună că a născut două gemene. Să mă bată Dumnezeu dacă știu a cui ești. Dă în judecată Războiul, judecă-te cu Maria-Sa sa Războiul... El e de vină. Și acum, gîtere-o! Pleacă de aici! Și să nu te mai văd. Să nu mai îndrăznesc! să mai calci pe aici!

Ca tot cei deprinși cu hăntura, și care mai păstrează un pic de demnitate ca să nu se facă de risul oamenilor, tanti Lari țese în curte, fiindu-se dreaptă pe picioare, și se plimbă pe lângă stratul de lalele purpuri din grădina maternității, foaia sanatoriu Prater.

Eu m-am dus la mama.

Tocmai puneam masa. O privii îndelung pe această femeie, care m-a crescut ca o mamă. Îmi imaginam acea noapte de mai, cînd pe-a luat de la maternitate, și fugea, fugea înzestrată, pe străzile pline de ruine. A crescut că sîntem copiii ei? Sau, poate, a sperat numai? Și și-a păstrat speranța. Asta i-a mai dat curaj. Curați de a trăi. A așteptat, nerăbdătoare, de cite ori se anunță tanti Lari. Pune, în sfîrșit, îi va spune: „asta este a dumitale”. Dar tanti Lari nu-i spunea nimic, iar dînsa nu îndrăznea s-o întrebă. Tanti Lari își pune rochia de sărbătoare cînd vine în vizită, și sorb amindouă, în liniste, din ceaculele cu cafea neagră. Te place să fie împreună, parca nu s-ar mai despărți.

Mama, biata mamă, și acum speră: poate va descoperi în trăsăturile vreunui nepot de-al ei, o oarecare asemănare cu dînsa. Pentru asta e nevoie de ani... Va aștepta...

— Mamă, tanti Lari îți trimite sărutări... e foarte ocupată... vine săptămîna viitoare la duminică.

Mama, tăcută, gravă, servește supă. A lovit, fără să vrea, cu polonicul peretele de portelan al castronului. S-a auzit un clinchet. Îi tremurase mîna... poate prima oară în viața ei.

Versiune românească de Raoul Jol

carolina ilica

Un lanț de lacrimi

Te-alung mereu și nu te pot opri. Un lanț de lacrimi, ca pe-un ciine. Mă trage credincioasă; soarta la, Fringhie aspră; și de-a lungul ei Alerg și totuși liberă mă simt.

Va năvăli și peste chinul nostru, La fel ca peste gloriile fastuoase, O iarbă deșănțată, o tăcerii? Te temi de ea. Eu m-am lăsat destul De mina mai ușoară decît fulgii A fericirii, pura ucigașă.

Așteptare

Să fie nori îngrămădiți; să-ncepă O ploaie-ntrăjeșită: rouă-apă, Atît de deasă, zarea să n-o-ncepă.

Să cadă blind pe ochii mei săraci, Închiși ca la porunca unui vraci Stăpin peste gheenele de maci.

Și-ntr-un tirziu, cînd tot mai plouă, plouă, Purtat de vîajă ca de luna nouă, Să vii să mă gesești plutind în rouă.

Chemindu-mă pe nume cum numai tu mă chemi, Tot somnul de pe pleoape să-l destemi Și să-l întorci la cer și-n alte vremi.

Și ca întorsă din călătări, Să te cuprind de gît, fără a ști, Că astfel mă ridic printre cei vii,

E timpul hotărîrii, am să-ți spun, Sînt multe drumuri, unul de-i mai bun, Te las să îl alegi, eu mă supun.

Cum e mai bine n-o să știm nicînd, O seară doar alegem alegînd.

Ploaia la geam

Cei ce sînt singuri ploaia o ascultă. Repolitoare, îndrăzneț-n geam. Orășul tot e plin de oameni singuri. Căci ploaia de-a ascultă ești de-a cu tine.

Privirile se odihnesc, planînd Peste grădini spălate, erigi vîrzi, Iar din întapînălele scrișe Memoria răstoarnă vechi nimiceri.

Prin casele vecine dorm copiii De-amiază oboșii. Sub trupul lor Ușor și alb, un îngor micșat patul Legănător și blînd și rar și lin.

Ca vivăciția ce a prins pastori Lumina zilei creșta dintr-o dată. Dar tot mai stins s-odună în auz Pișul mic al plai-ndepărtate.

Incumetare

„...umilintă, nu argaliu”, Pavese

Înspămintată, floarea trifoiului, Se-opleacă sub luna, cînd oștia Saorului cruz pîrjolește. Cînd nașii Războinici lansează mărunt, mărunt Grenade de grindină.

Ori puii de păsări, cînd uliul Se-aruncă din cas ca un fulger, Nu-și caută oare sub aripi de cloșcă Ori printre ierburii pripi ascunziș?

Înima mea, de la tîna la ștu Pe toate acestea. Ca pîde Firești îmi aduci însă tu, Te-arunci în furibund, încrezută,

Leandru trecînd în imal Hellespontul.

Mircea Barzuc: „Fuga”

Ofelia

Pat să citec în noaptea asta, Sînt clare vînturile toate, De parca-sînturi mi-er dormi O lumină de sătare.

Vai înlăcră o altă seară Tîna, lăsată dintr-o dată; Ofelia vai fi, pe loca Ca năvălind de capete.

Prinședeașă purtata Va-omina lăsa de parfum: Ca interși, trecători Se vor întorci tot din drum.

Dar către seară, vai, nu apa O să mă poarte-n rețea ei! Mă vor ucide ca privirea Învădăcașă lăma.

Continentalul albastru

Această poveste n-o început niciodată. Ea nici nu este. Dar dacă de sub albul hîriș răsar vîrzi omizii, dacă de sub ploape închise obsedate priviți nu te lasă să dormi! Nepotăși, nepotăși-mă vreoceala, tresor...copilărie, cu pădurea la... Dar dacă ea nici nu este, necomî început? Simfonical în cîmpete dinșore pămînturi ancorate în larg. Cercul polar se astogolește necunoscut. Zborul omizii păsăni de lut...copilărie, continent albastru, adu-mi aminte că m-am născut...

Fără de margini

Fără de margini: ca un melc, ca, iubirea, spirala în jurul inimii, neliniștia, căldă spirală. Ca o iubire melcul, da, ca o iubire încolindindu-se în casa de aur a pînului tău. Poți oare spune mai mult fără să sfîși

ion drăgănoiu

cea transucidă, subțire petală, poți oare s-adaugi ceva începutului lumii? E greu. Da, fără de margini, iubire, e această spirală, cum fără de margini e sufletul meu.

Surdină

Tot mai puține sentimente de-o vreme toamna ne apasă, tot mai puține elemente tîmîn aceleși într-o masă

doina uricariu

Mă biruia lumina ta văzînd-o

Mă biruia lumina ta văzînd-o pană rașie în cer, apoi galbenă creastă, albă cîmpie, Saore la răsărit înălțat floare de căpșun străvezie.

Întă trezia, ucisul meu somn, rava în singe răscălitoare trupul sculindu-se umerii mai întii apoi genunchii, bărbia Miinile deodată aprinse și pielea primindu-și făclia.

Clinchetul oaselor sub lanca caldă lăreastră pe piept pari de argint caborînd ca imenși licurici ce ținesc din noaptea din carne

Lumea pe un arac de sfială

Unde sînt legăturile, apă și cer apă și lac sub corabie, o mieșă subțire, nevăzută răchită leagă malul de riu ca o teacă de sabie.

O vie înaltă, nesfirșită, adîncă e ceea ce văd și am văzut, tatele în ciocchine cu inimi rotunde și cîmpul ca frunza de viță crescut.

Circeii ape vor fi, izvoare cei verzi fluvii uscatele lemnuși întorchaete, coarda vîiei a drumul pe care albinele încearcă mereu să-l arate.

O vie îngropată, dezgropată apa, creștea bulgîrii sub bulgări și rouă, e mieșă subțire, e răchită ne leagă și firul desparte în două,

Îl tîna îndolă, mîlădăre ascunde, se-opleacă pînă ținește din legătură cu mari lăstari se bucură mai cu seamă căci știe lumea pe un arac de sfială.

Povara cristalului

Și cum toate acestea roșii de sare devin, coasa prin ovăz nu mai ține mijlocul și sare pe buzele noastre-i acum, cristalul sîngărit gîngie a clișă, nu mă încumă să cred în povara mea albă.

Și cum toate în tîrîni visează: copaci de sare să se întoracă în mare, în gusa prîngărită să fie grîmă din nou, în sînge, cum știe chiar tu, să lumineze și cum toate visează povara cristalului ce umbra mai prelungă spre emiază, mieșea cu sfîrcuri de sare în apă să ajungă.

Căutarea mărului întreg

Căutarea mărului întreg mărul mai copt și cel ce va veni, acuns sau poate încă nefind fruct înainte de a-l împărți

abraz rotund sau ca fereastra sfînt, el singur miez cu patru steme pe roata lumii alergînd să nu-nlănească-n drum blesteme

și ceartă, mușcătură strîmbă-n vis uitare în cămări încinse, mărul de aur peste un tîmîs pe care fluturile nu-l atinse,

nu i-a luat sămînța crucea-n miez, scheletul a întreg și zidăria plină, în căutarea mărului curat, să muști din el cum ai mușca lumină,

să iel din el precum ai lua lumină și să pazească dinții sămînța din gîoaace, să fie așezată cu griji în țărîni pe drumul unde ea acum se-ntorace.

Mircea Barzuc: „Venetia”

Jugastru pe deal

Mi-ai arătat un jugastru pe deal un arbore de cinci ani să fi fost, m-am apropiat să pipăi lemnel și sub scoarța rășioasă a strălucit o albă cărare

Pămîntul sub el era domol, dealul mai mult o presiune uitată parca nici a rădăcină nu ar avea jugastrul sub el așezată

Într-o palmă întinsă țînt, în marile vînturi sub coaja singerie tresore a vînd lemnel și tare, un soclu răsturnat pentru adîncă țărîni.

Aniversare

Ani înmulțindu-se cu unul - nimb auzii, nisipul rece - s-au înfăișat precum pînul albastru sori pe unde țecce împărșind, lășind în urmă o pană smulșă sau pierdută, zbîndind în ea un gînd de aer, un gînd de aer și cucuț sau aburindu-se de vînt o amintire preu duiut. Visez, aștept și timpul țecce, vechi creșterii incrustate încă spre miezul lemnelului pe unde un singe vegetal mai urcă. Ani înmulțindu-se cu unul, adăugînd petală smulșă, albastru soare cum pînul din cînd în cînd răsare însă...

radio

Cer, pămînt și oameni

Misterul lumii noastre, tainele universului, dramatica descoperire a frumuseții stelelor fixe, zborul între rocile vulcanice și lună, între apa ce ar putea sau nu exista pe melancolicul astru și zona oceanelor mult încercatei noastre Terra — iată subiecte ce ar putea umple paginile aflate sub mîna genială a celui mai mare artist. Și totuși se spune: aceasta este știință, nimic altceva decît exactitate și calcul. Cîrei nu este așa mult tîne de mister, o demonstrează însăși afirmatia că sudul poate fi schimbat cu nordul. E drept că explicația riguroasă exactă ar consta în faptul că magnetizarea remanentă a unor roci vulcanice nu este normală și că, în acest caz, polul nord se inversează cu polul sud. Dar mai mult decît această explicație, mult mai departe decît ea, se descifrează atât puternicia naturii. Dovada? În urma schimbării magnetismului unor roci vulcanice, unele specii biologice dispar în timp ce altele apar.

de o strălucire fără seamăn. Ochiul artistului s-ar minuna, sufletul lui ar tresări iar fantezia ar duce către cele mai ciudate și înalte visări. Omu de știință a aflat însă că viața aceasta bogată, ce palată în ocean, se datorește unor substanțe chimice. Nu, vom spune noi, nu, natura este o stîntă tăină și nu trebuie cîntită din frumusețea ei prin cercetări și incursiuni ce i-ar spulbera farmecul. Dar oare tocmai descoperirea „cauzelor” acestor frumuseți nu înseamnă sporirea misterului? Gîndul că în natura atît de complexă poți descoperi mereu noi frumuseți pe care nici nu le hănuai, nu înseamnă că ea este nemărginită în splendoarea ei?

Emisiunea „Magazin tehnico-științific” a lansat numai cîteva din întrebările pe care ni le-am putea pune de pînă acum. Răspunsurile la aceste întrebări au fost date în așa fel încît ascultătorul să „gîndească” și după ce va fi închis butonul aparatului. Să gîndească, să se întrebă și să afle și iar să se întrebă! Și a mai demonstrat această emisiune, a mia oară, că natura este o mare de taină, că frumusețea ei este răscolitoare și dramatică. Și că cel ce se încumă să o cerceteze sînt, în afară de oameni de știință, sîntele înaripate, inimi de aur. Întregă ființa lor este condusă de un mare curaj. Căci nu puțin lucru este să îmblînzim, în căutarea adevărului, stîncile, valurile, vînturile, stelele stăpîne ce ne privește cu ochiul lor înșehat și nemuritor.

Ioana Diaconescu

plastică

Un tînr pictor și elevii săi (II)

Esentialmente pozitivă mi se pare la absolvenții clasei îndrumate de Grigore Vasile abordarea cu curaj, din mai multe unghiuri, a tematicii specifice picturii de secolul XXI. Prezența compozițiilor istorice, a peisajului în diferitele sale variante, mergînd de la cel industrial pînă la cel maritim, a naturii moarte, a portretului, indică faptul că fiecare a încercat o confruntare nu doar cu o problemă, ci abstractă ci cu una concretă, strîns legată de aspectele diverse ale realității și implicit, de modalitățile reprezentării ei. Ceea ce a încercat profesorul să însușească foștilor săi studenți, și credem că a reușit, este un anume cult pentru similitude. Înteleasă ca prezentă a unei softșării înțele și ca mijloc pentru o reflecție serioasă asupra imaginii. Forta ei afectivă, dar a crede expozanții, ca și profesorul lor, își are originea, este stimulată de folosirea unei game restrînte a culorilor: acelea din raza spectrului solar. Măritate expozanților preferă să scriburească acestora în mase mari. Nu se acordă o atenție excesivă efectelor locale și valorative. Se folosesc, de scară largă, complementarele. În general, nu abundă tonurile reci, iar cînd sînt prezente au mai mult rolul de a sublinia prin contrast, vivacitatea celorlalte. Că aceste tendințe, comune, rezultă din activitățile didactice, nu au stîntenit dezvoltarea liberă a gândirii artistice a fiecărui student, în funcție de sensibilitatea, talentul și cultura proprie, o arată modul diferit în care sînt executate unorii același teme (naturile moarte, sere exemplul) sau cum sînt văzute aceleași peisaje (cele portuare).

prin „Moment istoric” și „Amintiri din Sighisoara” pe cele de a-si consolida un drum propriu. Actualmente îl este preocupat de studiul geometriei volumelor și pare decisa a nu renunța la marcarea chiar grafică a diferențierii lor. Pentru Ioan Buliga se pune, deopotrivă, problema accentuării efectului maselor dominante de culoare („Fortre”, „Fonton la Dunăre”), Simona Mihăilescu („Nicolaie Bălcescu”), Gabriela Popescu („Autoportret”), Dan Ștefan Minea („Grădina”) preferă expresia directă, transcrierea unorșu cu frustețe dar nu fără prospețime. În același timp, Corneliu Rădu se străduiește a deaia în compoziția istorică firescul atitudinilor („Independență”) în timp ce Nicolae Ștănoaie („Peisaj”) încearcă să descrie dinamica muncii pe șantierul industrial. Aceiași lucru îl face și Adam Ilia într-o pînă care prin naturalitatea exprimării se cuvine semnaltă („Peisaj industrial”).

Sigur că pentru cei despre care am scris experiența citită și pînă acum reprezintă un punct de plecare. Unde vor ajunge vom mai avea, probabil, ocazia să constatăm, peste cîteva ani. Lucrul cel mai important pe care îl lasă să se vadă această expoziție este faptul că tentația lor nu s-a lăsat înălțată nematur de canoane și are spațiu suficient de dezvoltare firesc, în direcții convenabile temperamentalului. Se cuvine să subliniem, în această direcție, meritul de loc minor al profesorului. E bine ca cei tineri să învețe unori tot de la cel tînrer

Grigore Arbore

*) Expoziția lucrărilor de diplomă — Secția pictură — I.A.P. „N. Grigorescu”. Galeriele de artă ale Municipiului.

muzică

Despre arhitectura stagiunii

Incheiem acum o stagiune densă, care a cumulat și trei festivaluri pline de învățămînt. Să luăm deci aminte și să observăm că propăgîndă cantitativă și mai ales calitativă a vieții noastre muzicale obligă la un efort de organizare, de imaginație.

Stagiunea de concert nu este numai o sumă de manifestări. Ea se cuvine să fie un organism convergent a căruia coloană vertebrală s-o aflăm în cîteva idei limpez.

Există unele prejudecăți și puțină inerie în arhitectura stagiunii. Astfel, dintre interpreti, cei locali n-au încă programarea pe care o merită, în domeniul simfonice, mai ales. Încă se mai consideră că oaspeții fac oricum „sală plină”, deși publicul ne cunoaște valorile, le știe premisele internaționale și a devenit mai circumspect cu vizitatorii. Numărul invitațiilor ar putea fi redus, devenind, în schimb selecția mai riguroasă. În locul lor, concertele ar aduce la rampă, mai des, tineri dirijori ori instrumentiști, țînd seama că nu puțin sînt țeta certitudini.

Referitor la programarea primelor audii în general a pieselor de dată recentă, părțile specializator sînt divergente: ori să fie alcătuite programe numai de muzică actuală, ori să fie alăturate piese din epoci diferite, în conceria de tip obișnuit. Fiecare soluție are avantaje și dezavantaje, cred că ele pot coexistă. În orice caz, în amindouă situațiile alăturarea titlurilor trebuie compănită, și mai ales cînd sînt de stiluri diferite. Afișul ascunde totdeauna o țeză care este demonstrată la audie, alegerea unor piese spre a-și împărți timpul concertistic este angajată pentru cel ce o operează. Ciclul de „Muzici paralele”

înțiat de Filarmonică a arătat că afișul poate fi o compoziție.

Cred că specificitatea școlii românești se cere reliefată cu mai multă insistență. A demarat, în ultimele stagiuni, ciclul „Portrete camerale”. Este un punct de vedere operant, cere evidențiază personalitatea creatorului, deși încă nu se bucură de pretuirea publică adecvată, poate pentru că melomanii nu s-au obișnuit încă cu așa ceva în sala de concert. Sugerăm întîierea unui alt ciclu, tematic de astă dată, sub titlul (perfectibil) „Stiluri și metode compozitive românești actuale”. O echipă muzicologică ar selecta tendințele cele mai reprezentative pentru contemporaneitatea muzicală și ar hotărî ilustrarea cite unuia print-un număr de titluri care să compună un afiș de concert. Temelor de mare frecvență li s-ar putea consacra mai multe concerte. În contextul existenței „Portretelor camerale” (de ce nu și simfonice), creația actuală ar fi clasificată din încă un punct de vedere.

În fine, forma concertelor nu este imuabilă, ci se cere supli, adaptată noului. Concertul ar putea intra mai des în sala de muzeu, în fabrică, la universitate. Este de mare actualitate ideea orientării creației prin discuția publică, atît între specialiști cit și între melomani. Critica își merită locul de a-si spune cuvîntul fără a se care viața operii nu devine efectivă, după prima audie, sau în un drum neacordat cu uzul. Iar publicul se auto-educă în responsabilitatea ce-i revine de a contribui la cristalizarea opiniei despre o lucrare. O operă artistică constă totodată din textul și din ecoul ei.

Costin Cazaban

FRAGMENTE CRITICE

Literatură pentru copii?

Ce se numește, cu un termen impropriu, literatură pentru copii, poate fi înțeles în mai multe feluri. Este, întâi, o literatură despre copii în care se încearcă să se analizeze unele probleme psihologice...

de la bun început această proză, născută deopotrivă din caracterul de a fi o literatură pentru copii și din dorința de a crea un univers propriu...

Mihail Sadoveanu: „Juga”

cu un text poetic, fantezie și o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii...

Am scris și altă dată că proza lui Sadoveanu, în atingerea cu problemele copilăriei, presupune două tipuri de lectură, sau, mai rog, două viziuni, dintre care una (cea a copilului) selectează aventura...

Eugen Simion

De la basm la experiența realității

Un text poetic, fantezie și o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii...

Un text poetic, fantezie și o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii...

PRECIZĂRI

O inedită cunoscută și o interpretare hazardată

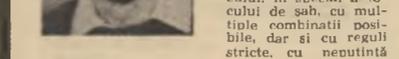
Conferința de la Iași a avut în vedere ocazia de a sărbători la aniversarea a 110 ani de la înființarea societății Junimea. Alături de o serie de conferințe...

PRECIZĂRI

O inedită cunoscută și o interpretare hazardată

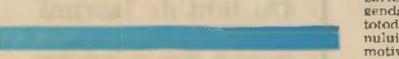
Conferința de la Iași a avut în vedere ocazia de a sărbători la aniversarea a 110 ani de la înființarea societății Junimea. Alături de o serie de conferințe...

PROFIL Ficțiune și istorie

Forța bine scrisă și cu un evident gust al fastului stilistic, prozele fantastice ale lui Eugen Ionesco din volumul Despre purpură (1974) sînt, pînă la un punct, gîndite în jurul unei teme...

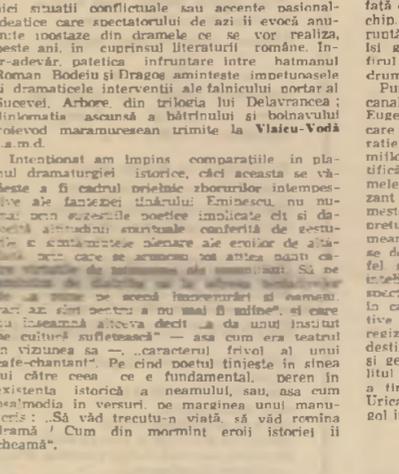
Tinărul Eminescu

Un text poetic, fantezie și o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii, care să fie o literatură pentru copii...

pe care mai mult sau mai puțin convențional, pe care Eugen Ionesco le scria în prozele sale, cu semnul însă schimbat, l-au luat aici evenimentele istorice...

Casetofonul „STAR” — prieten și tovarăș de drumetrie

Pe virful muntelui, la malul mării sau în locuința dv., CASSETOFONUL STAR MC12 este mai mult decît un prieten pentru orele dv. de odihnă...

Advertisement for Star MC 12 cassette player, featuring the product name and technical specifications.

Pe virful muntelui, la malul mării sau în locuința dv., CASSETOFONUL STAR MC12 este mai mult decît un prieten pentru orele dv. de odihnă, el poate fi și un tovarăș de drumetrie ori excursii.

atelier literar posta redacției

lubire și teamă

Îți las mângierea și zorile,
Și ploaia, și cimpul, și florile,
Viața și nu se mai scutire,
La bucuriile tale, omule-fluture.

Că să nu mi te-appropi de vatră,
Ridică muni de foc și de piatră
Și te blestem, omule-șarpe, să piei,
Pînă s-ojunji la grumuzul copiilor mei!

ALEXANDRU PRIBOIENI

Tulburătorul adevăr

Adevărul nu se spune,
adevărul se trăiește
silnic sau dumnezeiește,
ca sobol sau ca lăstune.

Harul lui de-a fi în toate
ca un fulger în furtună
rispește sau adună
armonii și nestemete.

Ca un pisic sau o genune,
celuia ce nu-i pătrunde
penetrările fecunde,
adevărul se opune.

Nimănul cîntind în strună
și-l dărește fiecare
și-n eternă-i tulburare
doar lumina incunună.

PETRE VLAD

Copilăria

Vintul din zor
e o să vindece
gîndurile
nu te opri la fîntina
vîntului

Niculae Dascălu, Ioachim Vu-
nea-Mazilu, Liviu Păenaru, M.
Popescu - Ploiești, C. Purdele,
V.S., Cecilia Bucur, N.A., M. Fa-
larinus, Marian Morisena, Emil
Băjan, D. Chirodea, N. Borzav,
Rusu M. Paul, Paul Grădinaru,
Mihai Nicolae, Virgil Ivănescu,
Zamfir Viorel, Vladimir Moga:
Pagini de copilărie. MA-
NUSCRISILE NE SCALTE: „Via-
de matematică”; „Amurg, a-
murg”; „Maricel”; „Poem”; „Re-
nastere” etc.

Geo Dumitrescu

N. R. Manuscrisele nu se in-
scaltesc.

Tihnă

În fumul amurgului,
Pe banca veche
Încearcă să ridi două bătrîne.
Ademenind un copil.
Bărbatilor.
Cu bastoanele întinse spre cer
Numără stelele, care epor
Una cite una.
Apoi, abotși, gustă pe rînd
Apa, din ploșca argintie,
Căre strălucete
Din ce în ce mai slab.

IOAN PLEȘ

Sublim

Admir capacul și deplîng larba
el: cînd se aprinde
întru slava flăcării arde
solenă
dinăfară înspre înăuntru
ea: se mulțumește
să vîtlească meschin
mai jos de batul calului
cu glas tremurător cerșind
cerului bunăvoință de aur

lumina își caută un cub
și-l găsește: acolo unde
vîntul spulberînd cenușa
că la iveală stele

MIHAI CRĂIESCU

Inspirație

Imi acur luciditatea
de lucrut
ca un coș de de-a piatră
și citeșc printre rînduri
adevărurile
să descopăr un semn
ascuns între două clipe grăbite
un cuvînt
care dă de gal universul
să descopăr o nouă
usturătoare
ca un boboc de trandafir.

ALEXANDRU HOARIA

Întoarcere

De fiecare dată înalt, nepereche,
în amintirea zilelor călduroase
cîle anului.

De fiecare dată bătrîn,
sau tînr,
depînde din ce poartă o cerului ești privit.

uite cum te sărută pe gură
cîmbele credincioșii,
și-o mîrosit bucuria de-a nu fi singur.

De fiecare dată bărbat,
între bărbății ieșiți pe străzi să-și fumeze
țigările,
să-și arate unul altuia cerul:
anul acesta vom avea mulți copii.

VALERIU DRĂGUȘANU

G. M. — BUCOVICIOR: Ver-
surile alunecă din ce în ce mai
găru spre o făcătoare de neînșu-
fă, neînșurată, fără ecou. Proza
e naltă, forțată, neînșurată,
ca urme de lecturi (neasimilate
profund).

VAL. DRĂG: Nici acum nu
sînt noutăți: aceeași divagatii
fără șur redându-se tot mai
vizibile, în ansamblu și în amăn-
unt, cu un efect crescînd de
monotonie și plafonare. Urme
de poezie, prin „Declarație de
virtute”, „Din amurgurile”, „In
apropiere”.

M. CR: Largă lucruri în
pierdere de substanță și tensi-
une, „de mina a doua”. Ceva mai
bine, în „Sublim”, „Sint om
cînd”, „Bucurie ce se cîntă”.

DOINA PANATESCU: Lă-
cruri de început, naive, sovete-
nare, stingăse. Pe lei — pe noi
înă, se aud și unele sunete care
vîdredătesc să insistați și să
sperati. Fiește, e nevoie de
un strălucitor efect studios, de o
neînșurată confruntare cu ma-
rea poezie.

P. BĂLU: În general, pagini
de nivel mijlociu, uneori re-
ferice, alteori didactice. Dincolo
de îndemnări prozodice neîn-
doelnică, de o anume cursivitate
și acurateță a mediatiilor,
pare să existe, însă, și un zvôn
liric, care ar făgădui mai mult.
Să vedem ce mai urmează.

AL. PRIBOIENI: Citim un
rînd mai limpez („Rînd pe rînd
jocurile”, „Meditație voievo-
dă”, „Bredul”) printre multe
alte stufăse, înclinate, insufi-
cient deconțate, finisate.

SIMONA C.: Sint lumea per-
spective, și într-o zonă lirică, și
într-una a meditației. Dar, une-
ori, mijloacele par greoaie, in-
vechite, inadecvate, verbul se
chinuie în hățuri prozodice
(metaforice, lexicale, etc.) con-
venționale, desuete. Cele mai
bune de reușită: „Toamna”,
„Nite vagă”, „Primă-
vara”, „Umblînă”, „Vară”.

N. STANCIU: Lucruri înter-
esante, și acum, dintre care

ne-au plăcut mai mult: „Scri-
soare”, „Vorone”, „Munteanu
SILVIA: În
unele pagini se simte o remar-
cabilă tensiune lirică, un glas
distinct și profund, pe care de-
sigur, îl vom auzi din ce în ce
mai bine în viitor („Seara”,
„Tărîm”, „Cu brațele pline”,
„Încercată”, „Făcătoare de
„Trăiam”, „Poem”, „Pentru vi-
novații”).

G. V. ACVILA: Regretăm, nu
ne stă în putință să facem mai
mult decât am făcut. Dacă se
vor ivi posibilități noi, le vom
folosi, firește. (Cit despre cei
care oferă „gîrul” — cum ziceți
— asta nu costă nimic! Proble-
ma nu e de a distribui laude
complemente, „pentru a nu se
dăra pe nimeni”, de a acorda
un sprijin practic, oricît de mic...)

VASILE C.: Vorbă multă să-
răcia omului! Această rubrică
e destinată exclusiv debutanților.
Dv. fiind — cum spuneti
— „consacrat”, n-aveți nevoie

de statul și asistența noastră,
puteți intra direct pe „partea
mare”, a redacției, la Secția de
poezie, la redactorul-șef, etc.
Nu ne ozeți, însă, să vă de-
schidem noi această poartă:
N-avem nici „cheie”, nici încl-
mînările și disponibilitățile a-
devărate.

RHOREANU-TULCEA: A
putea fi ceva, dar încă nu
este. Se întrezărește, parcă, une-
le inclinații și manifestări de
sensibilitate, dar capacitatea de
a le exprima convingător pe
hîrtie nu e încă adevărată. În-
carile rămîind decumdată în
zona exercițiilor de început so-
vitoare, făcute pare-se întim-
plător, fără prea multă trageră
de inimă, „dintre picături” sub
semnul dilematismului. Poate
că încercarea ar merita mai
mult interes, efort, pasiune.

Agrișe, Baucis, M. Iău, Cost
C. Drăganu, Lucian Dulcă, S.
Bereanu, Ion Enachi, Filip Ro-
han, Maria Tereza Dor, A.
Grunsky și Nimic nou în Muntea-
nu și Alexandru, George Gu-
goneașă, Grigorescuțu Ioan, Mel-
devan Dumitru, Gîrleanu Mitei,
Andrei Căucea, Idia Angela,
Diaconescu Sorin, Ion T. Mihal-
ca, Grigore Octavian Anchiid,
Jenei Florica, Pirvu Nicoleta,
Marin Nicolae, Iulia Deac, Răz-
vanu Ilie, Vlad Iancu Ștefan:
Nu se vede semn de talent, de-
cumdată.

Niculae Dascălu, Ioachim Vu-
nea-Mazilu, Liviu Păenaru, M.
Popescu - Ploiești, C. Purdele,
V.S., Cecilia Bucur, N.A., M. Fa-
larinus, Marian Morisena, Emil
Băjan, D. Chirodea, N. Borzav,
Rusu M. Paul, Paul Grădinaru,
Mihai Nicolae, Virgil Ivănescu,
Zamfir Viorel, Vladimir Moga:
Pagini de copilărie. MA-
NUSCRISILE NE SCALTE: „Via-
de matematică”; „Amurg, a-
murg”; „Maricel”; „Poem”; „Re-
nastere” etc.

Geo Dumitrescu

N. R. Manuscrisele nu se in-
scaltesc.

despina mincu

Autumnală

În suier frînt, pustii se zbat copacii,
iar soarele-i bălnoș și al, de ieri...
ni-s gîndurile — ciute, minate de gonacii
trîșișii țirzii de toamnă pe ascunsele-i cărări.

Din coasta nopții s-a trezit pădurea
cu mina blîndă a brumei pe obrăi,
șiruri de plopi își leagă-nă-ntr-aiurea
lumina — tot mai grea către amiaz.

Cîntecul tăcerii

Ce greu se-nvoare moarea către aceleași
tărîmuri,
eroziuni subtile, misterioase sonori,
mii de ani...
ne-aruncă la picioare — căzuți Adebărani...

O, taci, iubite... ceea de-ai-ai-n început,
statornică înșuși aici s-a înlupat
sau nu știu că lumina cîndva a adînc născuț
miracolul în clipa de-a-cum l-a preschimbă!

O, taci... mai bine ascultă alb, cîntecul tăcerii
minat de aripă de alyon spre noi...
doar noi îl înțelegem... și poate corăbierii,
străpnuți de neputința întoarcerii-napoi...

Exorcism

Steauc își frînga lăcrău-n apă
cerbii amintirilor nu-i mai adăpă...

Abia atinse moarte-a cuvintele,
regula jocului una-i: dezmințe-le...

Nessus mi-nlînda altă cămășă,
spaimale risului stîns mă înfășă...

Sullele, adestă-n prașul privirilor,
uită-l-i calea nemărginirilor

Visul e flăcău, mistule clipa,
timpule, aprește-ți nebură rîsipa!

Un spațiu deschis fanteziei

Urmare din pag. 1

De la Argezi începe să apară numeroase cărți
apartinînd acestei condiții. Teritoriul poeziei
pentru copii, atunci cînd ea este opera unui poet
veritabil, se confundă cu teritoriul infanșii al
poeziei înșuși, așa cum se întîmplă cu poezia lui
Marin Sorescu din volumul *Unde fugim de acasă*.

Și în această zonă poezia este, mai mult decît
oricînd, joc. Un joc însă serios, cu cuvintele și
cu imaginile, care conștutează un anume univers
sau cel puțin îl desopază, ca și cum l-ar crea.
Universul de miracole al copilăriei nu este, în
cărțile de poezie contemporane, neapărat un
univers naiv. Cîndeaerea este mai întodeauna
falsă, nu pentru că este simulată ca să înșele
sufletul copilului, ci pentru că poetul matur nu-i
poate reconștiti purtarea inițială, pierdută pen-
tru întodeauna. Cînd recreează lumea, poetul n-o
poate construi din nou și înșelător se înșelă
sau se afirmă direct, spulberînd naivitatea.
Pentru Ion Caracian, de pildă, ivirea pe lume a
copilului restructurază cosmosul interior. Începe
reclădirea lumii din miracole alfel ordonate:
„În cutia cu minuni / Totl pesmetli-s dulci și
buni / O culoare / E-o-nîmplare / Bobul de
măe / Filozofii / Fîru-n-așofran / Privighetore
din Ispahan”. Regruparea nu este fortuită și se
poate ușor urmări sugestia subterană, acțiunea
Ideii reordonînd lucid universul acelei ino-
cente la care aspiră poetul, copilîrîndu-se. Fie-
rește, acest univers este tutelat de legile
jocului, care ține de miracol: „Magică
hîncărare / Să-mșir melci pe farfurie / Să acet
leaguri din lupul / Și din colț lembar”. Jocul
e unecori grătit dar de cele mai multe ori
constructiv: „Jucării, lumina, legume / Dau la
toate aripi, nume”. În lumea sa copilul este un
demurg sau un descoperitor plin de curiozitate.
În străfundurile acestei lumi calme, plină de
obiecte și personaje aflate de cele mai multe ori
în raporturi înșuși — ne aflăm în protolistoria
leagurilor lumii adulte și înșelător se înșelă
Ideii pe care poetul adult n-o poate reprimi. Ion
Caracian este un asemenea poet cu rare clipe de
abandon cerebral, la care seninătatea miracolelor
copilărești este tulburată în volumul *Marina* —
fata cu povestii în palmă. În *O ureche de dulceață*
și-o ureche de pelin vizuinea se schimbă, iar
poezia în plimbare cu semnificație politică sin-
gularizează volumul.

O seninătate absolută protejează poezia pentru
copii a Constantei Buzea, dominată de tandrețe
feminină și de joc neatinș de alte semnificații.
Cele două „cărțile” de tre și de patru ani sint
populate de animale multicolore, de comice con-
fuzii și asocieri. Fabuloușii detaliiului cotidian
sunt redi la puterea de înțelegere a copilului
spontaneitatea înăuntru înșelător și excludînd
lectura în dublu sens.

Dacă unii poeți construlesc universul copilă-
riei, ca Ion Caracian, alții îl descoperă prin
periplul unui personaj. În fermecătoarea *Carte*
cu Apolodor a lui Gellu Naum, universul desco-
perit treptat este o lume schizmatizată înșelător dar
nu mai puțin fabuloasă, construită cu fină ironie

și înșelabil umor. Autorial se coailărește rîmî-
nînd un mentor cu false intenții didactice. „O
dați-mi voie să descriu / Măcar o parte din
pustiu / Să spun în cîteva cuvînte / Cit e nisipul
de fierbinte / Și cum nu vezi măcar un cort /
Cum n-ai un mijloc de transport / Și cum pen-
tîndera pustie / Nu-i urmă de cofetărie / Și nici
n-a existat vreodată / Măcar un chioșc cu limo-
nadă”. Navitatea simulată cu malicie este tot
surt de malitios anulată de subtextual parodie.
Aluziile vehiculăte, prețurile (manuscrisul gă-
sit al unui jurnal de călătorie), falsul didacticism
dau savoare lecturii adultului avizat, făcîndu-
copilul prin aventuroasă naratiune. *Cartea* e
Apolodor se constituie ca un basm cu aventuri
moderne, cu incantații glorioșice, ca aceea a
involturării îndrăznei cosmocautice a pingu-
nului: „Trăiască deci Apolodor / Și tot ce-avea
în buzunar / Trăiască micul său radar / Trăiască
ulmual surub / Trăiască laptele din tub / Trăiască
glorioșă cască”, enumerare încheiată cu re-
zumativul „În fine, totul sî trăiască” *Cartea*
cu Apolodor dovedește vitalitatea naratiunii în
cadrul genului. Povestea atrage, farmecă, oferă
prețuri și posibilități.

Avantajul formulii este ilustrat de o altă parte
fermecătoare, deopotrivă pentru intelectualul și
zestrecă umor și pentru copilul atras de fabulo-
să povestii, Ninieșii și Aligru de Nina Cassian.
În Epilog poeta avertizează: „ca și pe plan
uman, / viața fiecărui țigru e un roman”. În-
tă-adevăr povestea este brodată pe structura ro-
manului sentimental de aventuri, contaminată cu
elemente de basm tradițional, cu titluri ca „In
glearele disperării”. Farmecul povestii este ge-
nerat însă în primul rînd de fina parodie de
umorul aluziilor livrest (argentinul Ninieșii,
„prizonieră”: „Vai nu știu nimigru / despre
viteazul meu prieten în piele de țigru” (s.n.) sau
pasaie ca acea parodie după „Mihnea și Baba” de
Bolintineanu: „Alegăru Aligru / inima-i duduie /
pare că zboră / Vocea-i de țigru / Jungla
o zăduie / și-o înfioră / sau aceluși al salva-
torului: „Lume! / Lume! / Ce-i afară zăgăvîi pe
cort bleu-pal / Lume / și înăuntru viu și natural”.

Basmul în versuri oferă nenumărate posibi-
lități literaturii „pentru copii”: acțiunea, eflores-
cența fabulosului, descoperirea universului, aven-
tura ca fond și ca suport al unor semnificații
mai îndepărtate și al aluziilor și asigură vitali-
tatea. Un asemenea basm este *Povestea celor
zece frați* de Ștefan Augustin Dolnea, în care
hipertrofia comică coexistă cu poezia imagistică
și cu proiecția simbolică de profundă rezonanță.
Aceste cîteva volume, exemple puține din-
tr-un număr mare de cărți remarcabile, relevă
faptul că spațiul literaturii contemporane în
versuri pentru copii are o nestemătită fertilitate, ca
senșuri și efecte, și dacă este dificil de definit și
de circumscris, este în schimb complex și variat,
domeniul în care o creație considerată prin pre-
judecăți „minoră” își afirmă multiplele valențe
în multiple moduri. Spațiul privilegiat al inter-
ferenței celor mai diverse posibilități de lectură
și receptare, deci un spațiu deschis tuturor sen-
surilor creatiei.

Ut pictura poesis

Urmare din pag. 3-a

hea de droșidă, în felurile proporții, după loca-
lizare. Cu aceasta, desenatoarea a sugerat cînd
aviso sărată în care răscolia se droșidă și a
prospere se multiplică, pierdute în sfarmata nu-
șteja (aroma stîmă la pată galbenă) cînd toamna
Sîntosului Martia, cu acea sușă răsare printre
frunze felurii colorate. În al doilea rînd e albastru
lumina, culoarea misterului, a mării (un
„Asfințit marin” e sugerat de cîteva linii în cu-
luri țirșe, de la albastru la sursăle fumurii ori
e laovogului fictiv, cu comă de frunze, ca va
tis natural).

În fine, „Nici fără frică” de Nina Cassian con-
știna ilustrații de Emilia Baboș. Nici e un Faust
copil și un personaj de basm versificat. Ce aște-
ra ilustrația e fabulosă și amuză, în culori tari
care sporește prin impresia apăsătoare iluzia stopiei
și absoțor spursul în lumea egală precum s-a rîr-
teț). Culoarea e un aspect al plăcerii estetice în-
fanteșic și al absolușului în lumea cărții. Cite a
ilustrație, cam e aceea a „Barba Copilor” e de
semnal.

O carte pentru copii e o lume și reprezintă
vegășia în acara obiectelor a suvernilui purifi-
cat. Coperța e genul mizerie copălnărească a poeziei
urșăre care adău deschisă face lumea dinvîntu-
ră și cite și să se rotosească în culori vesele, să
caleidoscopice, mereu înțelegibile și fascinate.
Cartea e o plăcere și un suveru stropic, o jucă-
ne perfectă.

Principialitate

Urmare din pag. 1

mai ales în latura realizării exterioare, simbolice,
etc. O răspîndită, boală” a criticii curente, a unor
critici chiar, este apologetismul. Superlativă,
cuvintele mari nu ajung unor comentatori atunci
cînd scriu despre unele cărți. Surprinzător totuși
se schimbă, și odată cu el și vocabularul, atunci
cînd este vorba de alte cărți, cu alți semnatari.
Acestora din urmă le sint pregătite cuvinte mai
terestre, formule mai puțin superlativă. Critica
„interesată”, critica preocupată a transforma
actul critic în curată reclamă este un alt aspect
asupra căruia dezbaterile pleneșe s-au oprit.
Imposibilitatea unei scări de valori apropiată de
realității și împiedicată de acești fel de a face
critică, în contradicție cu spiritul critic autentic,
cu chemarea unei critici de formă marxistă.
Dezavantajul țese din acest amalgam de procedee
parazitare cititorul care nu mai este condus,
orientat, educat așa cum se cuvine s-o facă o
critică literară conștientă de menirea și marile
ei rosturi. Și, în cele din urmă, și autorial care
nu ignora nici propriile deficiențe — critica
adresată în mod nemijlocit, imediat, cititorului,
neajunsurile amintite nu pot fi ocolite. A fi prin-
cipial în critică, obiectiv, a-ți pune gustul, pri-
ceparea literară în slujba judecărilor de valoare
exacte, a disocierii de idei profunde pentru
miscarea scriitoricească înșeamă a slujii altă pe
scriitor cit și pe cititor și, desigur, literatura în
întregul ei.

Radiografia unei epoci

Urmare din pag. 1

altuia trecutul devine viu, că el poate fi retrăit
de cititorul cu resurse suplimentare de imagina-
ție. Din capul locului, însă, A. Simion a renunțat
la beneficiul unei astfel de aserțiuni comode. El
nu abordează un capitol eroic și înălțător al tre-
cutului, ci o epocă sumbră, pe care ciugelul nos-
tru refuză să și-o apropie ca vie, pe care ființa
noastră refuză să-o retrăiască. Este vorba despre o
perioadă care nu poate și nu trebuie să mai
fie vie și a scrie istorie sub povara acestui han-
dicap nu este o întreprindere dintre cele mai
ușoare. Dimpotrivă, ea implică un risc și A. Si-
mion l-a acceptat cu credință că nici una dintre
secevențele propriului nostru trecut nu trebuie
expediată în cîteva fraze de manual.

Nu vom detalia conținutul ca atare al volumu-
lui *Regimul poliției din România în perioada
sept. 1940—ian. 1941* și nu vom retranscrie toate
concluziile autorialului cu privire la un lant sau altul
al evenimentelor narate. Vom remarca însă
verticalul clar pe care îl prezintă cînd se re-
feră la personalitățile care au dominat această
epocă sumbră și, în primul rînd, o convingere
explicită a autorialului și nu numai a lui: clar și
în momentele de noapte profundă ale istoriei,
valorile perene ale unui popor nu se pierd, nu
pot fi copleșite sau anihilate și sfîrșesc prin a
avea nevoie de o înțelegere deplină și profundă.
Spiritul ideologic legionar a fost profund străbîn
națiunii noastre și necondonarea lui occidentală
în viața politică românească de la sfîrșitul pe-
riodei interbelice, favorizată de un complex de
factori, cunoscut, nu a izbutit să nimicească în-

semnele omeniei și demnității încoronate de
secole în heraldica spiritualității românilor. A-
cesta fiind și adevărul maior pe care nu-l o-
munică studiul semnat de A. Simion.

Neîndrăgim, lupta comunistă și a clarviziunii
lor au clocotit în substratul unei epoci în care le-
gionarii tentau să mutleze chipul și reușita pa-
trioi. Intoleranța noastră dină la ultimele ei limite
nu a izbutit să înăbușe nici alșau intelectualilor
progresiști ce s-au străduț să pășteze vie în
conștiența făcîmă umanității. Domnă a fost și
înclinația militarilor români la mizeria legio-
nară și la senul ei catastrofal și nu credem să
greșim afirmînd că această atitudine se excolit
prin mult mai multe rătăci de cele ce pot fi
cuprinse într-o enumerare sumară. În sfîrșit,
demonstrată fiind înăderata a înșei maseilor
populare la o aventură înșită de perspective, o
conștință fumeșă și contrară oricărei tradiții
europene, autorialul nostru „Veridic” istoric
este necrutător cu cei care neînțelegînd legile
dezvoltării sociale, încearcă să se opună evolu-
ției firești a societății”.

Dincolo de acest final, se deschide spațiul me-
ditației asupra unei epoci și asupra unor eveni-
mente care au marcat o întreagă generație și
stigmatul ororii. Și acum, cînd fascismul își
vădește recrudescența în unele țări ale lu-
mii occidentale, evident, meditația noastră nu
poate limita la o singură epocă și doar la acela
evenimentelor ce au ilustrat-o. Ea trebuie să
devină o meditație activă.

*) A. Simion, „Regimul poliției din România
în perioada sept. 1940—ian. 1941”, Editura „Da-
cia”, Cluj-Napoca, 1976.

SPORT

Atletism, Fotbal, Tenis

● Calificarea fetelor noastre în finalele Cupei
Europă la atletism impresionă prin manieră.
Citeșc echipele U.R.S.S. și România și se con-
cureta principia, în atletism sovietic, obținînd pri-
mul loc. Locul 1 la înălțime obținut de Cornelia
Popa a surclasat o altă medalistă olimpică, pe ju-
lianca Simona. Citiva probe au fost cîștigate de o
manieră entuziasmantă și cu cifre care le plasează
printre cele mai bune rezultate mondiale ale anu-
lului. Din păcate, să nu uităm, avem și cîteva pro-
bleme de natură tehnică și de echipament. Probele
de viteză, ștafetele încă n-au competitori de
clasa celorlalte.

● Cronica de fotbal pe care o semnează Eugen
Barbu în *Fotbală* și în care mulți jucători de fot-
bal ai campionatului nostru au găsit cuvintele
pe care publicistul de specialitate este să le
spună despre ei ne aminteste numele cîtorva for-
tați pe care clasamentele nu-i mai cuprînd, ori
chiar dacă-i cuprînd rămîn mult dincolo de cifra
avea nevoie de o chemare și nu se va ști n-
pregătit. De altfel, e cazul s-o spunem aici, scoate-
rea lui Antonescu din lot, oricît de obiectiv ar fi
fost, nu s-a părut un act de înșelăție. Ne pare bine
că Antonescu, deși aflat într-o echipă multă vreme
în degringolată, a reușit să se egal cu sine.
Constanța lui ne îndică în el unul din punctele
de sprijin dacă nu cel mai important al salvării
clubului constantă de la retrogradare. Printre
jucătorii care se văd mai greu pentru că nu au
ochii, dar atunci cînd se împing o fac pentru lungă
vreme este și Cheraș. Ca și Antonescu, el ilustra-
ză frumoasă tradiție a fundagior noștri sobrii
și valoroși, care pot mai presus de rîc — pro-
denta și mai presus de artificioșii trecători — conș-
tentea jucător. Alinaș într-un club puternic și la o
echipă cu un alt potențial tehnic și tactic, Niescu,
Cocoșaru poate deveni în curînd un nume sonor.
Clasamentul revistei *Fotbală* reduce în atenție
și pe Dobrin. Marele jucător al Piteștilor n-a a-
juns un anonim de vreme ce în cluda vîrșit lui
conștință de aproape de Strășinț și Balaci. A-
cuma, cînd gloria lui e pe cale să se stîngă, regre-
tăm o dată mai mult că strălucitorul său talent
n-a avut șansa să-și arate caratele pe stadioanele
empenșului mondial de fotbal din Mexic. Prin-
tre jucătorii care vor rămîne legăte de numele lui
Angelo Niculescu va fi și inexplicabila decizie de
a nu lăsa atunci și acolo, în teren, pe cel mai bun
fotbalist al momentului, pe unul din cei mai buni
și aceluși campionat mondial.

● În ziua cînd apar aceste rînduri, în meciul de
Cupa Davis, disputat pe terenuri franceze, dintre
România și Franța acorva va fi probabil 1-1. Echi-
pa franceză cu o mare experiență competițională
este un adversar dificil. Dublul lor este rotat și
experimental, dar nu s-a exclusă nici surpriza de
la simplu. Francezii își fac din această întîlnire o
chestiune de orgoliu, dovadă schimbarea compo-
zenței inițiale a echipei, cîine cîștigă aștează
înțînirea cu Italia și de aici, probabil în finala
Cupa Davis. Italia a cîștigat în fața Sovieticilor
Bory și așteaptă rezultatul de la Fară. O victorie
franceză e în favoarea Italiei. O victorie românească
lăsa deschis drumul ambelor echipe, jocul ur-
mînd să se dispute la București. Hotărîtor e meciul
de dublu de astăzi în care un simplu cuplu Ți-
riaș-Năstase întîlneste un dublu ambipos, dor-
nic de victorie. Pronosticul e foarte greu.

Discobol

Conștiință și spirit revoluționar

Una dintre notele definitorii ale politicii partidului nostru este conștința permanentă a ansamblului social în toate compartimentele sale...

cadra rapid și eficient în activitatea utilă societății, corectarea necesităților actuale și de perspectivă ale dezvoltării țării.

material și spiritual al întregului nostru popor semnificativ revoluționar, profund creator al politicii partidului nostru...

liste, cel mai reprezentativ forum democratic al clasei muncitoare, prin dezbateri afirmare a rolului ei conducător în societatea noastră...

Două evenimente de o considerabilă importanță istorică din viața României, despărțite în timp de o perioadă mai mică de două săptămâni...

Primul dintre aceste evenimente a fost: PLENARUL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, care a avut loc în 28 și 29 iunie...

reper

Prometeu — erou al literaturii universale

Unul dintre cele mai strălucite momente ale literaturii universale este tragedia omniului. Deși, se poate spune că un mit este o creație pură...

Unul dintre cele mai strălucite momente ale literaturii universale este tragedia omniului. Deși, se poate spune că un mit este o creație pură...

Unul dintre cele mai strălucite momente ale literaturii universale este tragedia omniului. Deși, se poate spune că un mit este o creație pură...

Voica Bogariu

cultura romaneasca in lume

FORMATIUNILE SI ANSAMBLULUL POLITIC ROMANESTI sunt marile probleme care preocupă pe toată lumea...

LA PARIZ, în cadrul Festivalului Internațional de Artă și Cultură, s-a desfășurat o sesiune de lucru...

ARTA PLANTII ROMANESCA este o problemă care preocupă pe toată lumea...

revista straina

UN MANUAL AL CENOTENTELOR este o lucrare de mare interes științific și popular...

EXPERIENȚA este o lucrare care prezintă o analiză detaliată a experienței...

IMAGINILE UNUI NOU FILM POLONEZ prezintă o analiză critică a unei opere de artă...

JEAN COCTEAU (1891-1963) este unul dintre cei mai mari artiști ai secolului XX...

INSCRIEREA SE ÎN ARIA MANIFESTĂRIILOR PRELUCRE SE ANUL RUBEN, ocazie deosebită de afirmare...

IMAGINILE UNUI NOU FILM POLONEZ prezintă o analiză critică a unei opere de artă...

confruntări

Biblioteca de aur a literaturii române

Orică literatură se manifestă în permanență ca un fenomen viu și vital prin emisiunea continuă de cărți...

gite din sfera acestor concurențe anihilante, ni s-au părut a fi, în alt timp, aproape niște „scriitori mari”.

Este adevărat, ca și cum se spunea Mihai Rălea, așadar, că biblioteca de aur a literaturii române...

De aceea, biblioteca de aur a unei literaturi reprezintă un act de selecție a fiecărui timp, peste care se sedimentează marea...

Să nu uităm, așadar, biblioteca de aur a timpului nostru fără minie și ură, dar și fără simpatii conjuncturale sau de clan...

Romul Munteanu

cinci poeme de

michel deguy

Unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați poeți francezi ai generației „de mijloc”. Născut în 1884, a murit în 1945...

Alinauna a strigătelor Minerului de rindnici în defla vintului încrețiturii vintului...

Mulți încetară să trăiască Int-o zi ea va fi aici ea se va înfățișa...

Poate că era ziua judecării Taurii albi impenetrabile Căii se-estruiau din profil...

Pa neașteptate Ea se va afla aici precădăntărea Se va înfățișa de-acolo de jos dinspre Acel orizont Vizibil...

Dispuși sint să-i acorde strălucimii respect Și atita rece răceală în fața cârmii și osului...

Respectăm un am Intre la mare îndălțime pe alce Pășește larg printre platanii...

Nimeni nu s-a întors cu mai multă îndărătnicie; și-a pus mai multă șiratenie, mai multă hățarie...

Slobod i-ai lăsat toracele și mina îi spinzura și eașta I se rostogolește prin memoria ta — a și început...

Mereu cite-un arbore mai sensibil împinșă cel dintii antitimpul Roitul roșcat al toamnei înlocuțiu-i-a frunzele...

Mult mai puțin credibilă Intuițirea de astăzi: cîntecul Unui prieten Cu moartea unui prieten...

Abseța doliului apășă timpiele Morții sint acum mercenarii și conetabilul Cușii imbecile aiadma cerurilor de butoaie...

De parașute în genunea amiezii De parașute în genunea amiezii De parașute în genunea amiezii...

A copilului care pătimește Rugă precum nădușeala Fncioarei de neprihănire...

Ușure peste hruba osemintelor și căpitani In românește de Virgil Mazilescu

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dragoș Mihai Ungheanu (redactor șef adjuncț), Teodor Bolș (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Școlii Nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei Nr. 115, tel. 50 74 96 ABONAMENTELE: 3 luni — 13 lei; 6 luni — 26 lei; 1 an — 52 lei...